

Силабус
вибіркового освітнього компоненту ВК

Підприємництво і бізнес-культура
(за вибором здобувачів освіти)

Назва дисципліни:	Підприємництво і бізнес-культура
Рівень вищої освіти:	початковий (короткий цикл)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=5378
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	Економіки і підприємництва
Мова викладання:	державна
Керівник курсу:	Шершенюк Олена Миколаївна, канд. екон. наук, доцент
Контактний телефон:	0501513009
E-mail:	sheralyona@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Мета вивчення - засвоєння основних категорій, що характеризують сутність підприємництва як особливого виду діяльності, певного стилю і типу поведінки, що визначає бізнес-культуру підприємства, сучасної форми господарювання комерційних структур в умовах ринкових відносин; набуття практичних вмінь комплексного сприйняття та вирішення проблем, що виникають у діяльності підприємницьких структур для створення сприятливого бізнес-середовища та підвищення ефективності функціонування виробничо-господарських систем.

Предмет: особливості та закономірності створення функціонування та розвитку підприємств в різних сферах підприємницької діяльності, а також закономірності прояву та особливості використання соціокультурних компонент у процесі підприємницької діяльності та ділової взаємодії; методи і підходи до організації підприємницької діяльності та бізнес-культури.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

– вивчення, що являють собою сучасні ринкові відносини, якими є провідні тенденції їх розвитку; особливостей підприємницької діяльності та функцій бізнес-культури;

– вивчення технологій попередження та усунення бізнес-конфліктів; принципів сучасної етики бізнесу; ціннісних аспектів підприємництва та бізнес-культури;

– вивчення елементів ідеології організації та методів формування, підтримки та розвитку бізнес-культури; особливостей організаційної культури в період реорганізації бізнесу, методів та інструментів трансформації бізнес-культури.

- формування навичок аналізу та ідентифікації етичних проблем в сфері бізнесу; самостійного формування позитивного іміджу, що задовольняв би статусним вимогам;
- формування навичок визначення організаційних заходів щодо формування та підвищення ефективності організаційної культури; визначення ключових характеристик бізнес-культури;
- формування навичок адаптації власної моделі поведінки до умов соціокультурного середовища; використання сучасних комп'ютерних і телекомунікаційних технологій для обміну та розповсюдження інформації у сфері підприємництва.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: -

Компетентності, яких набуває здобувач:

Здатність працювати в команді., виявляти ініціативу та підприємливість.

Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких структур.

Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Очікувані результати навчання з дисципліни:

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Використовувати базові знання з підприємницької діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин
		очна
1	ЛК. Сутність підприємництва. Основи виникнення і розвитку підприємництва.	2
	ПР. Підготовчий етап в бізнесі. складові підприємницького успіху.	2
	СР. Сутність підприємництва. Основи виникнення і розвитку підприємництва. On-line курс «Соціальне підприємництво»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-	8

	v1:WNISEF+SE101+2017_T4/about On-line курс «Соціальне підприємництво як шлях до фінансової сталості організацій громадянського суспільства»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:IZ+SECS101+2021_T3/about On-line курс «Intro to Entrepreneurship: Get started as an Entrepreneur»: https://ua.udemy.com/course/intro-to-entrepreneurship-get-started-as-an-entrepreneur/ Форум за матеріалами відео «Типи економічних систем». Проміжне тестування №1.	
2	ЛК. Підприємницька ідея та механізм її втілення. Технологія заснування власної справи.	1
	ПР. Підприємницька ідея та механізм її втілення. Технологія заснування власної справи.	2
	СР. Підприємницька ідея та механізм її втілення. Технологія заснування власної справи. On-line курс «How to Start a Business - Business Entity Selection»: https://ua.udemy.com/course/small-business-ideas/ Форум за матеріалами відео «Як знайти бізнес-ідею для себе», «Поради юриста: як відкрити бізнес». Проміжне тестування №2.	8
3	ЛК. Організація бізнесу. Економічна свобода і підприємництво. Закони функціонування ринку і поведінки товаровиробників.	2
	ПР. Закони функціонування ринку і поведінки товаровиробників.	2
	СР. Організація бізнесу. Економічна свобода і підприємництво. Закони функціонування ринку і поведінки товаровиробників. On-line курс «Фінансова свобода. Як і куди інвестувати гроші?»: https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/finance-iplan/ On-line курс «Як почати власну справу в часи невизначеності: покроковий гайд від ТОП-підприємців України»: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SYOBTU101+2023_T1 Форум за матеріалами відео «Як відкрити власну справу: загальні рекомендації», «Власна справа. Як розпочати свій бізнес с нуля». Проміжне тестування №3.	8
4	ЛК. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва. Власність підприємств та їх структура.	2
	ПР. Підприємство в умовах досконалої конкуренції. оцінка конкурентоспроможності підприємства.	2
	СР. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва. Власність підприємств та їх структура. Форум за матеріалами відео «Підприємство та його організаційні форми», «Конкуренція і ринкова структура». Проміжне тестування №4.	8
5	ЛК. Маркетингова діяльність на підприємстві. Витрати виробництва та цінова політика підприємства. Товарна політика підприємства.	1
	ПР. Маркетингова діяльність на підприємстві. Витрати виробництва та цінова політика підприємства. Товарна політика підприємства.	2
	СР. Маркетингова діяльність на підприємстві. Витрати виробництва та цінова політика підприємства. Товарна політика підприємства. On-line курс «Підприємництво: Хто ваш клієнт?»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+ENTREPRENEURSHIP101+2021_T2/about	8

	Форум за матеріалами відео «Собівартість продукції». Проміжне тестування №5.	
6	ЛК. Фінанси і податки. Економічні ризики в підприємницькій діяльності.	2
	ПР. Інвестиційні проекти підприємств та їх ефективність.	2
	СР. Фінанси і податки. Економічні ризики в підприємницькій діяльності. On-line курс «Школа стартапів Y Combinator»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+SS101+2021_T2/about	
	On-line курс «Основи фінансів та інвестицій»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+FIN101+2020_T2/about Форум за матеріалами відео «Основний капітал: проблеми та перспективи фінансування». Проміжне тестування №6.	8
7	ЛК. Менеджмент у підприємстві. Основи бізнес-плану.	1
	ПР. Технологія процесу прийняття управлінського рішення у менеджменті.	2
	СР. Менеджмент у підприємстві. Основи бізнес-плану. Форум за матеріалами відео «Як написати бізнес-план. Покрокова інструкція створення бізнес-плану». Проміжне тестування №7.	8
8	ЛК. Міжнародні економічні відносини і міжнародне підприємництво. Державне регулювання підприємництва.	1
	ПР. -	-
	СР. Міжнародні економічні відносини і міжнародне підприємництво. Державне регулювання підприємництва. Форум за матеріалами відео «Трудова міграція». Проміжне тестування №8.	8
9	ЛК. Поняття та зміст бізнес-культури. Ділова етика як затребуваний фактор інноваційної економіки.	2
	ПР. Умови і фактори формування бізнес-культури. типи і види корпоративної культури.	1
	СР. Поняття та зміст бізнес-культури. Ділова етика як затребуваний фактор інноваційної економіки. On-line курс «Етика професійного бухгалтера»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:FPBAU+EPA101+2019_T3/about	8
	Форум за матеріалами відео «Бізнес-етика, культура та психологія в експорті». Проміжне тестування №9.	
10	ЛК. Поняття і сутність корпоративної культури. Соціальна відповідальність підприємців нормі етикету.	1
	ПР. Умови і фактори формування бізнес-культури. типи і види корпоративної культури.	1
	СР. Поняття і сутність корпоративної культури. Соціальна відповідальність підприємців нормі етикету. Форум за матеріалами відео «Що таке корпоративна соціальна відповідальність». Проміжне тестування №10.	8
11	ЛК. Ділова етика і етикет. Загальні етичні принципи та характер ділового спілкування.	1
	ПР. -	-
	СР. Ділова етика і етикет. Загальні етичні принципи та характер ділового	8

спілкування. On-line курс «Зрозуміло про конфлікт інтересів»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:NAZK+COI_SIMPLE+2021_T3/about Форум за матеріалами відео «Етика ділового листування», «Етика телефонного спілкування». Проміжне тестування №11.	
Усього за семестр ЛК	16
Усього за семестр ПР	16
Усього за семестр СР	88
УСЬОГО за дисципліною	120

Методи навчання: лекції, пояснення, розповідь, полілог, форуми обговорення сучасних економічних явищ та тенденцій; презентації, схеми, таблиці; відеоролики; практичні заняття, форуми за результатами відеопереглядів; інтерактивні дошки.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

1.3 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100- бальна шкала	4- бальна шкала	100- бальна шкала	4- бальна шкала	100- бальна шкала	4- бальна шкала	100- бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;

– «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за

поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності, в т.ч. успішне закінчення курсів

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:WNISEF+SE101+2017_T4/about;

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:IZ+SECS101+2021_T3/about;

<https://ua.udemy.com/course/intro-to-entrepreneurship-get-started-as-an-entrepreneur/>;

<https://ua.udemy.com/course/small-business-ideas/>;

<https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/finance-iplan/>;

https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SYOBTU101+2023_T1;

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+ENTREPRENEURSHIP101+2021_T2/about;

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+SS101+2021_T2/about;

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+FIN101+2020_T2/about

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:FPBAU+EPA101+2019_T3/about

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:NAZK+COI_SIMPLE+2021_T3/about – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється (*обрати потрібне*):

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 3.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою залік	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Критерії
90-100	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89		B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

– курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;

- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Базова література

- 1.1. Бізнес-планування : навч. посіб. для студ. вузів / Лисенко Н. О., Транченко Л. В., Дякон Л. Л., Транченко О. М.. Бравори : АНФ Груп, 2014. 568 с.
- 1.2. Гой, І. В., Смелянська Т. П. Підприємництво : навч. посіб. для студ. вузів ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Хмельн. нац. ун-т. К. : Центр учб. л-ри, 2016. 368 с.
- 1.3. Дмитрієв І. А., Левченко Я. С. Транспортне підприємництво: навч. посіб. Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с.
- 1.4. Дмитрієв І. А., Левченко Я. С., Шевченко І. Ю. Економіка і бізнес: навчальний посібник. Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. 316 с.
- 1.5. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с. (розділ 10.6 Шершенюк О.М.).
- 1.6. Levchenko Ya., Britchenko I. Business communications: book. Professor Marin Drinov. Publishing House of BAS: Sofia, 2021. 124 p.
- 1.7. Levchenko Ya., Shevchenko I., Dmytriieva O. Economy and business: course book. Kharkiv: FOP Brovin O.V., 2019. 128 p.
- 1.8. Мельников, А. М., Коваленко О. А., Пундяк Н. Б. Основи організації бізнесу : навч. посіб. для студ. ВУЗів. К. : Центр учб. л-ри, 2016. 200 с.

1.9. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І.М. Сотник, д.е.н., проф. Л.М. Таранюка. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.

1.10. Проривні технології в економіці і бізнесі (досвід ЄС та практика України у світлі III, IV і V промислових революцій): навч. посіб. / за ред. Л.Г. Мельника та Б.Л. Ковальова. Суми: СумДУ, 2020. 180 с. (розділ 3.3, 4.6 Шершенюк О.М.).

2. Допоміжна література

2.1. Азаренкова Г. М., Біломістний О. М., Біломістна І. І. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: підруч. для студентів ВНЗ; Ун-т банк. справи Нац. банку України (м. Київ). К.: УБС НБУ, 2014. 303 с.

2.2. Воронкова В. Г. Основи підприємництва: теорія та практикум: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2014. 455 с.

2.3. Гаєвська Л. М., Марченко О. І., Паєнтко Т. В. Підприємництво та його оподаткування [Текст] : навч. посіб. для студентів ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. 2-ге вид., перероб. та допов. Ірпінь : НУДПСУ, 2014. 316 с.

2.4. Грищенко І. М. Підприємницький бізнес: Підруч. для студентів ВНЗ. К.: Грамота, 2016. 519 с.

2.5. Калінеску Т. В., Ліхоносова Г. С., Альошкін В. С. Соціальна відповідальність [Текст] : підручник; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. Северодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. 470 с.

2.6. Кирчата І.М., Шершенюк О.М. Організація збутової діяльності торговельного підприємства. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. №1 (26). 2021. Харків: Стиль-Издат, 2021. С. 56-65.*

2.7. Кирчата І.М., Шершенюк О.М. Розробка стратегії розвитку підприємництва на засадах ESG-орієнтирів. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. №1 (30). 2023. Харків: ХНАДУ, 2023. С. 194-203.*

2.8. Князь С. В., Данько Т. І., Ярошевич Н. Б. Підприємництво та менеджмент: навч. посіб. / за наук. ред. С. В. Князя; Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. 123 с.

2.9. Князь С. В., Яворська Н. П. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: організаційно-методичні аспекти: навч. посіб.; Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. 103 с.

2.10. Лаготюк В.О., Безродна С.М. Підприємництво і бізнес-культура: навчальний посібник. Чернівці: Видавничий дім «РОДОВІД», 2016. 158 с.

2.11. Основи економічної грамотності та підприємництва: навчальний посібник /Алексєєва С. В. та ін. Житомир: «Полісся», 2021. 248 с.

2.12. Підприємництво [Текст] : підручник / С. В. Панченко та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2018. Ч. 2. Реалізація підприємницької діяльності у сучасних ринкових умовах. 228 с.

2.13. Підприємництво й бізнес-культура [Текст] : навч. посіб. / Денисенко М. П. та ін. ; за заг. ред. М. П. Денисенка; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Київ. нац. ун-т технологій і дизайну. Черкаси : ЧНУ : Маклаут, 2013. 149 с.

2.14. Пушкар Т.А., Шершенюк О.М. Формування ефективних бізнес-моделей розвитку підприємницької діяльності в умовах кризи. *Проблеми та перспективи*

розвитку підприємництва: Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 25 листопада 2022 року). – Х.: ХНАДУ. – 2022. – С. 129-131.

2.15. Ptashchenko O., Shersheniuk O. Methodological bases of management of business activity of enterprises in the conditions of globalization. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету*. №1 (30). 2023. Харків: ХНАДУ, 2023. С. 38-57.

2.16. Тягунова Н. М., Спориш О.А. Підприємництво і бізнес-культура. Кредитно-модульний курс : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2014. 118 с.

2.17. Ярошевич Н. Б. Підприємництво і менеджмент навч. посіб. К.: Ліра-К, 2014. 408 с.

2.18. Шершенюк О., Головченко І. (студ). Міжнародна виробнича та підприємницька спеціалізація: стан та тенденції. *Підприємництво та логістика в умовах сучасних викликів*. Матеріали наук.-практ. конференції. Тези доповідей (25–27 травня 2023 р.) / Відп. ред. А. І. Крисоватий. Тернопіль, 2023. С. 134-136.

2.19. Shersheniuk O., Ovsianiuk-Berdadina O., Serdiuk O., Tokunova A., Marynovych V. Business and enterprise development strategies from the standpoint of economic security in crisis situations. *Ad alta: journal of interdisciplinary research*. 2023. №13/02. P. 153-158. https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130236/papers/A_29.pdf

3. Інформаційні ресурси

3.1. Закон України «Господарський кодекс України» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 18, N 19-20, N 21-22, ст.144. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>

3.2. Закон України «Податковий кодекс України» (Із змінами, внесеними згідно із Законом N 2856-VI (2856-17) від 23.12.2010) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>

3.3. Закон України «Про господарські товариства» (Із змінами, внесеними згідно із Законом N 835-19 від 01.01.2016) URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

3.4. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (Із змінами, внесеними згідно із Законом N 867-19 від 01.01.2016) URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19>

3.5. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» (Із змінами, внесеними згідно із Законом N 835-19 від 01.01.2016) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15>

3.6. Положення про типовий бізнес-план: наказ Фонду Держ. майна України від 26 трав. 2004 р. № 301. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG461.html

3.7. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Додаткові джерела:

4.1. Дистанційний курс «Підприємництво і бізнес-культура». URL: <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=5378>

4.2. On-line курс «Фінансова свобода. Як і куди інвестувати гроші?». URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/finance-iplan/>

4.3. On-line курс «Зрозуміло про конфлікт інтересів». URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:NAZK+COI_SIMPLE+2021_T3/about

- 4.4. On-line курс «Соціальне підприємництво». URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:WNISEF+SE101+2017_T4/about
- 4.5. On-line курс «Підприємництво: Хто ваш клієнт?». URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+ENTREPRENEURSHIP101+2021_T2/about
- 4.6. On-line курс «Школа стартапів Y Combinator». URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+SS101+2021_T2/about
- 4.7. On-line курс «Соціальне підприємництво як шлях до фінансової сталості організацій громадянського суспільства». URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:IZ+SECS101+2021_T3/about
- 4.8. On-line курс «Етика професійного бухгалтера». URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:FPBAU+EPA101+2019_T3/about
- 4.9. On-line курс «Основи фінансів та інвестицій». URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+FIN101+2020_T2/about
- 4.10. On-line курс «Intro to Entrepreneurship: Get started as an Entrepreneur». URL:
<https://ua.udemy.com/course/intro-to-entrepreneurship-get-started-as-an-entrepreneur/>
- 4.11. On-line курс «How to Start a Business - Business Entity Selection». URL:
<https://ua.udemy.com/course/small-business-ideas/>
- 4.12. On-line курс «Як почати власну справу в часи невизначеності: покроковий гайд від ТОП-підприємців України». URL:
https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SYOBTU101+2023_T1

Розробник (и):

канд. екон. наук, доцент
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Олена ШЕРШЕНЮК

(прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри

д-р. екон. наук, професор
(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Оксана ДМИТРИЄВА

(прізвище та ініціали)